

Základní škola a Mateřská škola Kanice,
okr. Brno-venkov, příspěvková organizace
Kanice 135, 664 01 Bílovice nad Svitavou

ORGANIZAČNÍ ŘÁD ŠKOLY

část: 18. VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY ZŠ A MŠ KANICE

Č.j.:	ZSKa 10 /2020
Vypracoval:	Mgr. Ondřej Dostálík, ředitel školy
Schválil:	Mgr. Ondřej Dostálík, ředitel školy
Pedagogická rada projednala dne	27. 1. 2020
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	28. 1. 2020
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	28. 1. 2020

I. Obecná ustanovení

Na základě ustanovení §30 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění vydávám jako statutární orgán školy pro školské zařízení školní družinu tuto směrnici – Vnitřní řád školní družiny ZŠ a MŠ Kanice. Směrnice je součástí organizačního řádu školy. Určuje pravidla provozu, stanoví režim ŠD, je závazný pro pedagogické pracovníky a má informativní funkci pro zákonné zástupce žáků. Prokazatelné seznámení zákonných zástupců s tímto řádem provede vychovatelka ŠD při zápisu žáků do ŠD.

Školní družina se ve své činnosti řídí zejména vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Činnost družiny je určena pro žáky prvního stupně základní školy. Činností vykonávaných družinou se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny. Družina může vykonávat činnost pro účastníky, nebo účastníky a jejich zákonné zástupce, i ve dnech pracovního volna.

II. Práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců ve škole nebo školském zařízení (vychází ze školního řádu)

1. Žák má právo:

- a) na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí
- b) na vzdělání podle školního vzdělávacího programu ŠD a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek
- c) vhodným způsobem se vyjadřovat ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje
- d) být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti v družině
- e) na rozvoj osobnosti podle míry nadání, rozumových a fyzických schopností, včetně žáků handicapovaných a žáků s SVP
- f) na ochranu před návykovými látkami
- g) požádat o pomoc či radu pedagoga či jiné osoby, jestliže se z jakéhokoliv důvodu cítí v tísní nebo má problémy
- h) volně se pohybovat ve škole v místech zabezpečených dohledem

2. Žáci jsou povinni:

- a) řádně docházet do školského zařízení
- b) dodržovat vnitřní řád školní družiny, předpisy a pokyny školy a školského zařízení k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni
- c) plnit pokyny pedagogických a ostatních pracovníků školy a školského zařízení vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem
- d) informovat školské zařízení o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školní družiny, hlásí bez zbytečného odkladu vychovatelce nebo jinému pracovníku školy
- e) dokládat důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem
- f) oznamovat školskému zařízení další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka a změny v těchto údajích

3. Zákonní zástupci mají právo:

- a) na informace o průběhu a o výsledcích vzdělávání jejich dětí
- b) vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí vzdělávání jejich dětí přičemž jejich vyjádřením musí být věnována patřičná pozornost
- c) na informace a poradenskou pomoc školy nebo školského poradenského zařízení v záležitostech týkajících se vzdělávání, využívat standardní činnost školy v oblasti výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů dle vyhlášky č. 72/2005 Sb. v platném znění

4. Zákonný zástupce žáka je povinen:

- a) doložit důvody nepřítomnosti žáka nejpozději do tří kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka
- b) odchod žáka před stanovenou dobou je možný pouze na základě písemné omluvy zákonných zástupců

- c) odhlášení žáka ze školní družiny jsou zákonní zástupci povinni provést písemně
- d) zákonní zástupci dodržují pravidla vzájemných vztahů se zaměstnanci ve škole

Porušení povinností stanovených vnitřním řádem

Pokud žák narušuje soustavně školní řád a činnost školní družiny, příp. ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, může být rozhodnutím ředitele školy z družiny vyloučen. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům družiny a ostatním zaměstnancům školy se vždy považují za závažné porušení povinností stanovených tímto vnitřním řádem.

Při porušení povinností stanovených tímto vnitřním řádem lze podle závažnosti porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Škola neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.

III. Přihlašování a odhlašování

Ředitel stanoví ve vnitřním řádu pro jednotlivé formy zájmového vzdělávání podle § 2 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání způsob evidence účastníků takto:

1. Ve školní družině pracují vychovatelky školní družiny, které zajišťují přihlašování a odhlašování žáků, předávání informací zákonným zástupcům, vyřizování námětů a stížností ve spolupráci s vedením školy.
2. O zařazení žáků do školní družiny rozhoduje ředitel školy.
3. Úplata je splatná předem, platí se zpravidla ve dvou splátkách – za období září až prosinec a leden až červen. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok. Škola přijímá platby bezhotovostně na účet **2801636921/2010**, pouze ve výjimečných případech v hotovosti, pak zákonní zástupci obdrží o provedené platbě příjmový doklad.
4. Úplata může být snížena nebo prominuta
 - a) dítěti, žáku nebo studentovi, pokud je společně posuzovanou osobou pro nárok na sociální příspěvek, který pobírá jeho zákonný zástupce nebo jiná oprávněná osoba,
 - b) dítěti, žákovi nebo studentovi, pokud má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči a tento příspěvek nebo jeho část je vyplácena, pokud skutečnosti uvedené v písmenu a) a vyplácení příspěvku uvedeného v písmenu b) prokáže řediteli,
5. Pokud za dítě není zaplacen poplatek, vychovatelka školní družiny o tom uvědomí ředitele školy nejpozději do jednoho měsíce – k termínům 30. 9. a 31. 1. Ředitel školy může rozhodnout o případném vyloučení žáka ze školní družiny.
6. Na dobu hlavních prázdnin se chod školní družiny přerušuje, v období vedlejších prázdnin nebo mimořádného volna je zajišťován provoz školní družiny v případě, že má zájem alespoň 10 žáků. Mají-li zákonní zástupci zájem o tento provoz, jsou povinni tuto skutečnost oznámit škole písemnou formou nejpozději týden před začátkem volna (prázdnin).
7. Zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do školní družiny sdělí družině rozsah docházky žáka a způsob odchodu žáka z družiny; tyto údaje jsou zaznamenány na

zápisním lístku. Omluvu nepřítomnosti žáka v družině, odchylky od docházky žáka, nebo pokud má žák odejít ze ŠD jinak či s jinou osobou než je obvyklé a je uvedeno na zápisním lístku, sdělí zákonní zástupci tuto skutečnost družině písemně. Předem známou nepřítomnost žáka v družině zákonný zástupce oznámí písemně – na předepsaném formuláři návratového lístku.

8. V třídní knize je zaznamenávána absence žáka ve ŠD a odchody jen pokud se údaj liší od zápisního lístku a písemných omluvenek (odchod odlišný od zápisního lístku se zapíše do poznámek v třídní knize ŠD).

9. Přihlašování a odhlašování žáků ze ŠD je prováděno na základě písemných žádostí zákonných zástupců žáka.

IV. Organizace činnosti

1. Provozní doba ŠD

Rozsah denního provozu ŠD a rozvrh činnosti schvaluje ředitel školy na návrh vedoucí vychovatelky školní družiny:

Před vyučováním – 6.45 - 7.30 hod (pouze pokud se na začátku školního roku přihlásí k pravidelné každodenní docházce více než 10 žáků)

Odpoledne - 11.20 – 16.15 hodin – 1. oddělení
- 12.10 – 15.15 hodin – 2. a 3. oddělení

- a) Žáci z 2. a 3. oddělení se po 15.15 přesunují do 1. oddělení.
- b) Rozvrh činnosti jednotlivých oddělení je uveden v třídní knize. Během odpoledního provozu vychovatelka ŠD předává žáky lektorům zájmových útvarů a ZUS Adamov působícím na naší škole. Zodpovědnost za žáky v době konání zájmových útvarů přebírají lektoři, kteří následně po ukončení zájmového útvaru odvádí žáky zpět do školní družiny.
- c) Žáka vyzvedává ze školní družiny pouze zákonný zástupce nebo jím pověřená osoba, uvedená v zápisním lístku v čase, uvedeném na zápisním lístku. Žák může odcházet i sám, pokud to zákonný zástupce výslovně uvede v zápisním lístku.
- d) Odchod žáků ze školní družiny je stanoven v intervalech:
 - 12:15
 - 13:15
 - 14:15
 - 15:15, poté kdykoliv, nejpozději však v 16:15
- e) Provoz končí v 16.15 hodin.
- f) Pokud se odchod žáka liší od zápisního lístku, je zákonný zástupce povinen toto písemně oznámit vychovatelce školní družiny.
- g) Při nevyzvednutí žáka do doby stanovené zákonnými zástupci vychovatelka nejdříve podle možností informuje telefonicky zákonné zástupce žáka a osoby uvedené na přihlášce dítěte do ŠD, pokud je tento postup bezvýsledný,
 - i. na základě předchozí dohody kontaktuje pracovníka orgánu péče o dítě,
 - ii. na základě předchozí dohody s obecním úřadem kontaktuje pracovníka obecního úřadu,
 - iii. požádá o pomoc Policii ČR.

2. Umístění tříd ŠD

1. oddělení - v učebně č. 5
2. oddělení – v učebně č. 15
3. oddělení – v učebně č. 20

3. Kapacita oddělení ŠD

- a) Oddělení se naplňuje nejvýše do počtu 30 účastníků.
- b) Maximální kapacita ŠD je 85 žáků.
- c) Je-li oddělení tvořeno pouze žáky se zdravotním postižením, je počet žáků v oddělení shodný s počtem žáků ve třídě školy samostatně zřízené pro tyto žáky podle zvláštního právního předpisu.
- d) V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků se zdravotním postižením.
- e) Ředitel stanovuje touto směrnicí nejvyšší počet účastníků na 1 pedagogického pracovníka s ohledem na druh vykonávané činnosti účastníků, zejména s ohledem na jejich bezpečnost takto:
 - i. při běžné činnosti ve třídách, místnostech ŠD a v areálu školy max. 30 žáků na jednu vychovatelku, při vycházkách v okolí školy nejvýše 25 žáků na jednu vychovatelku.
 - ii. při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.

4. Příchod do školní družiny

- a) Do školní družiny přicházejí žáci po skončení vyučování.
- b) Vychovatelce školní družiny předá žáky učitelka, která je vyučovala poslední hodinu.
- c) Vychovatelka školní družiny během předání žáků za ně přebírá zodpovědnost.

5. Výchovně vzdělávací činnost školní družiny

Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností; umožňuje žákům přípravu na vyučování.

- a) **Odpočinkové činnosti** - mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.
- b) **Rekreační činnosti** - slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.
- c) **Zájmové činnosti** - rozvíjejí osobnost žáka, umožňují žákům seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka ŠD či jiný pedagog nebo zákonný zástupce žáka.
- d) **Příprava na vyučování zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností**, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem zákonných zástupců, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; **získávání dalších doplňujících poznatků** při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a

časopisy).

6. Zákonní zástupci a další návštěvníci do učeben ŠD nevstupují.

7. Při postupných odchodech žáků z jednotlivých oddělení domů, je možné spojit činnost oddělení v době, kdy počet žáků v takto spojených odděleních je nejvýše 25. Stejně tak se postupuje při spojování činnosti, kdy každé oddělení vykonává jinou činnost – zájmovou, relaxační apod.

8. Rozsah denního provozu projednává ředitel školy se zřizovatelem. Ředitel školy schvaluje podpisem na úvodní stránce přehledu výchovně vzdělávací práce týdenní skladbu zaměstnání, která obsahuje činnosti odpočinkové, zájmové a rekreační, pobyt venku a další aktivity. ŠD může v rámci své běžné činnosti, v průběhu stanovené provozní doby ŠD, zřizovat zájmové kroužky, jejichž členové mohou být i žáci, kteří nejsou přihlášení do školní družiny k pravidelné docházce. Činnost v těchto kroužcích může být poskytována za úplatu, zodpovědnost za žáky v průběhu konání kroužku má lektor kroužku (zájmové činnosti).

9. ŠD může zřizovat zájmové kroužky a další činnosti (jako např. výlety, exkurze, sportovní a kulturní akce atp.), které jsou uskutečňovány mimo stanovenou provozní dobu ŠD. Členství v těchto kroužcích, resp. na těchto aktivitách není vázáno na zápis do ŠD. Tyto činnosti mohou být poskytovány za úplatu.

V. Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí ve školní družině

1. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZ jako ve Školním řádu ZŠ a MŠ Kanice.
2. Pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, počítačová učebna,...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny.
3. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZ a záznam o poučení je uveden v třídní knize.
4. Žák ve školní družině:
 - a) bez vědomí vychovatelky oddělení školní družiny neopouští.
 - b) řídí se pokyny vychovatelky, Školním řádem ZŠ a MŠ Kanice a Vnitřním řádem školní družiny ZŠ a MŠ Kanice.
 - c) se chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád
 - d) chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob
 - e) chodí do školní družiny pravidelně a včas, účastní se všech organizovaných činností
 - f) chodí vhodně a čistě upraven a oblečen, s ohledem na plánované činnosti
 - g) udržuje prostory školní družiny v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením
 - h) před ukončením činnosti školní družiny z bezpečnostních důvodů neopouští školní budovu bez vědomí vyučujících
 - i) chrání své zdraví i zdraví spolužáků
 - j) nenosí do školní družiny předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob
 - k) Jsou zakázány všechny činnosti, které jsou zdraví škodlivé (např. kouření, pití alkoholických nápojů, zneužívání návykových a zdraví škodlivých látek)
5. Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.

6. Ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů. U ŠD základních škol a samostatných ŠD zřizovaných obcí nemá tento akt povahu správního řízení (ředitel nevydává rozhodnutí, není možnost odvolání zákonných zástupců).
7. Bezpečnost žáků ve školní družině se řídí pravidly bezpečnosti, tak jak je určuje Školní řád.
8. Školní družina (vychovatelka, žáci) vytváří
 - a) pohodové prostředí
 - b) příznivé sociální klima
 - c) prostor k otevřené komunikaci, úctě, toleranci, empatii, spolupráci a pomoci druhému
9. Školní družina (vychovatelka, žáci) vede k
 - a) motivujícímu hodnocení, zpětné vazbě při činnostech, chování a hodnocení
 - b) spoluúčasti žáků na chodu oddělení
 - c) respektu k potřebám jedince
10. Školní družina (vychovatelka, žáci) chrání žáky před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy.
11. Při běžné činnosti ve třídách, místnostech ŠD a v areálu školy připadá max. 30 žáků na jednu vychovatelku, při vycházkách v okolí školy nejvýše 25 žáků na jednu vychovatelku.
12. Při organizačně či dopravně náročných nebo výjimečných akcích projedná vychovatelka s ředitelem školy předem organizační zajištění akce včetně počtu doprovázejících osob.
13. Na počátku školního roku při zahájení činnosti školní družiny jsou žáci seznámeni s pravidly bezpečného chování ve školní družině:
 - a) se školním řádem, řádem školní družiny
 - b) se zásadami bezpečného chování ve třídě, na chodbách, schodištích, v šatně, při odchodu ze školy a příchodu do školy a na veřejných komunikacích
 - c) se zákazem přinášet do školy věci, které nesouvisejí s vyučováním
 - d) s postupem při úrazech
 - e) s nebezpečím vzniku požáru a s postupem v případě požáru
14. V průběhu roku, pokud je čeká nová činnost, jsou poučeni o pravidlech bezpečnosti pro konkrétní práci. Záznam o poučení je uveden v třídní knize.
15. Žáci jsou ve ŠD neustále pod dohledem vychovatelky.
16. Při hrách ve školní družině nesmí žáci ohrožovat bezpečnost a zdraví své ani spolužáků a musí se vyvarovat konfliktních situací.
17. Žáci jsou vedeni k tomu, aby sami upozorňovali na nevhodné chování svých spolužáků. Je-li žák svědkem úrazu jiného žáka, neprodleně nahlásí tuto skutečnost vychovateli, popř. jiné dospělé osobě, která je nejbližší.
18. Vychovatelky sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a zákonné zástupce žáka. Úrazy vychovatelka zaznamená do Knihy úrazů školy.
19. Pitný režim je zajištěn.

VI. Podmínky zacházení s majetkem školy ze strany žáků

1. Žáci šetrně zacházejí se svěřenými školními potřebami a školním majetkem.
2. Každé svévolné poškození nebo zničení majetku školy, žáků, učitelů či jiných osob hradí v plném rozsahu zákonní zástupci žáka, který poškození způsobil.
3. Každý žák odpovídá za čistotu a pořádek svého pracovního místa a nejbližšího okolí.
4. Školní nábytek nesmí polepovat, popisovat, jakkoliv ničit jeho povrch.
5. Před odchodem ze třídy každý žák uklidí své pracovní místo a jeho okolí.
6. Vychovatelka ŠD odpovídá za pořádek v celé třídě.
7. Žákům je přísně zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, rozvody elektřiny a vypínači, s ventily topných těles, hasicími přístroji, s vybavením odborných pracoven, s uloženými exponáty i modely a dalším zařízením i přístroji ve škole, pokud jim k tomu nebyl vydán pokyn vychovatelky.
8. Z bezpečnostních důvodů se žákům zakazuje otevírání oken a sezení na okenních parapetech.
9. Výpočetní technika umístěná v prostorách školy slouží ke vzdělávacím účelům. Počítače ve třídách mohou žáci využívat pouze pod dohledem vychovatelky pro vyhledání a zpracování informací souvisejících s výukou, k relaxaci a zábavě.
10. Žáci nesmí manipulovat s elektrickými kabely ani provádět přepojování počítačového příslušenství.

VII. Dokumentace

5. V družině se vede tato dokumentace:

- a) písemné přihlášky žáků
- b) zápisové listky, jejichž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu z družiny,
- c) třídní knihy jednotlivých oddělení či jiné přehledy výchovně vzdělávací práce, včetně docházky žáků,
- d) celoroční plán činnosti,
- e) pololetní hodnocení práce školní družiny jako podklad pro výroční zprávu školy,
- f) vnitřní řád školní družiny
- g) ŠVP ŠD

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je ředitelem školy pověřena vedoucí vychovatelka Gabriela Kořínková
2. Směrnice nabývá účinnosti dnem: 28. ledna 2020

V Kanicích 27. ledna 2020

.....
Mgr. Ondřej Dostálík